

Forskningsintegritet og åpen vitenskap i ph.d.-undervisningen:

Praktiske spørsmål og etisk refleksjon

Helene N. Andreassen, UiT Norges arktiske universitet

Lene E. Bertheussen, NTNU

Aysa Ekanger, UiT Norges arktiske universitet

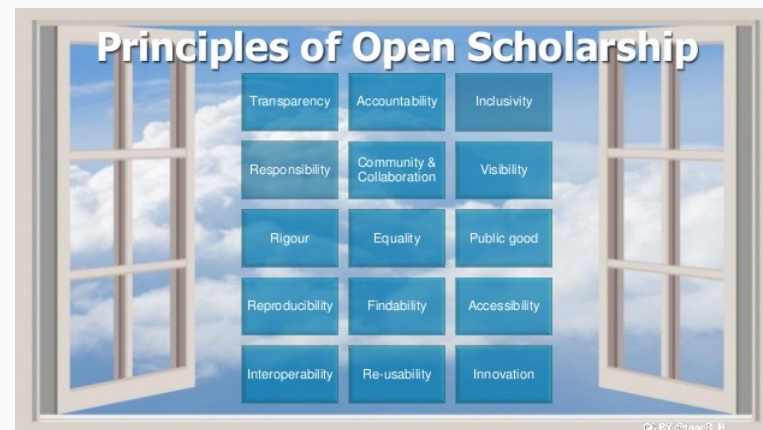
VIRAK, 8-9. juni 2022, Trondheim

Plan

- Om studien
- Funn
- Bruk av resultater

“Open science is about using science to help address the major challenges to society.”

–Jon Tennant, 2018

"Principles of Open Scholarship" (Slide 19) in "[Peer Review in the Age of Open Science](#)" by [Tony Ross-Hellauer](#) (2017) is licensed with a [CC BY 4.0 license](#).

Åpen vitenskap og forskningsintegritet

Gjennomføring: «Forskere publiserer resultater og tolkninger av forskningen på en **åpen, ærlig, etterrettelig og presis måte**, og sikrer konfidensialitet i data og forskningsfunn når det er påkrevd.»

Publisering og formidling: «Forfattere sikrer at **deres arbeid gjøres tilgjengelig** for kollegaer på en betimelig, åpen, fullstendig og korrekt måte, med mindre annet er avtalt [...]»

Databehandling og -håndtering: «Forskere og forskningsinstitusjoner sikrer at **tilgang til data er så åpen som mulig**, og så lukket som nødvendig – hvis mulig i tråd med FAIR-prinsippene for datahåndtering [...]»

– Europeiske retningslinjer for forskningsintegritet, 2019

Ph.d.-kandidatene

Transparens og åpenhet = god forskningspraksis

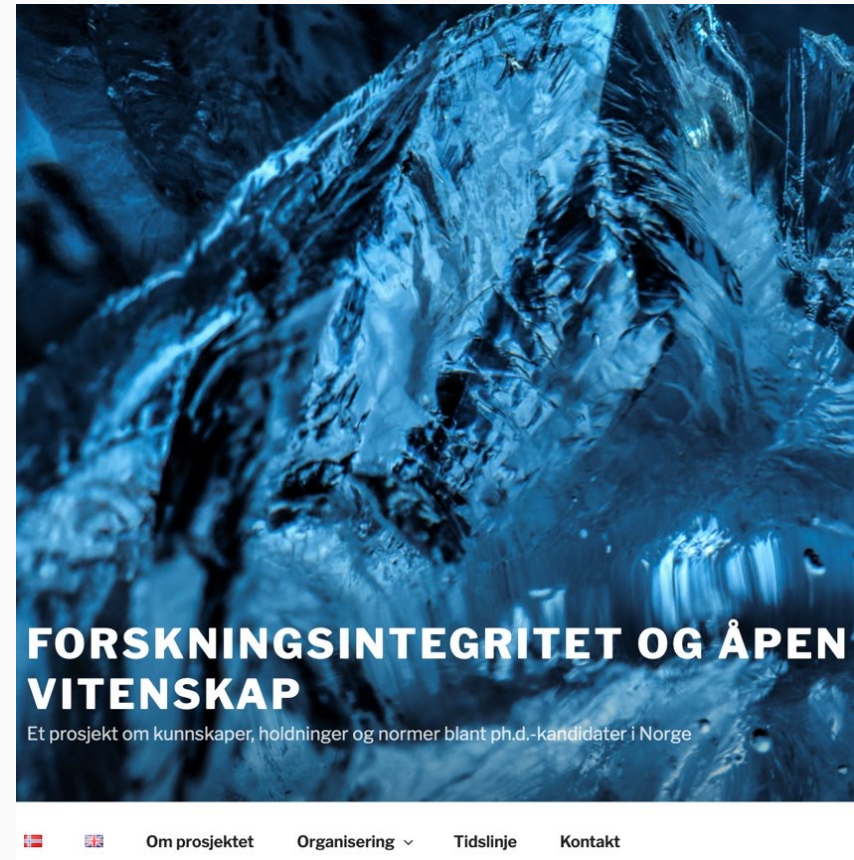
I den nye generasjonen forskere: Hva er kunnskapene, holdningene og normene rundt åpen publisering og deling av forskningsdata?

Foto: <https://www.flickr.com/photos/uitfoto/14967945622/in/album-72157646627830835/>

Formål med studien

Bidra til at institusjonene gir god undervisning og veiledning på forskningsintegritet og åpen vitenskap til ph.d.-kandidater.

<https://site.uit.no/rios-phd/>

Prosjektgruppa

- Ansatte fra 7 høyskole- og universitetsbiblioteker, med erfaring og interesse for ph.d.-støtte.

Helene N. Andreassen (UiT)
Sondre S. Arnesen (HVL)
Lene Bertheussen (NTNU)
Nini Ebeltoft (UiO)
Aysa Ekanger (UiT)
Hege C. Faber (NTNU)
Michael Grote (UiB)
Jessica Lönn-Stensrud (UiO)
Marta Lorenz (UiB)
Torstein Låg (UiT)
Stine Moltubakk (NTNU)
Eli Heldaas Seland (HVL)
Herman Strøm (USN)
Shea Sundstøl (USN)
Margrethe B. Søvik (UiB, tidl. VID)

Metode

- Fokusgruppeintervjuer
  - Oppmuntre til kollektiv refleksjon og erfaringsdeling
  - Identifisere like/ulike perspektiver og utfordringer
  - Kunnskapsgrunnlag for utforming av spørreundersøkelsen
- Spørreundersøkelse
  - Identifisere kunnskaper, holdninger og normer i en representativ del av populasjonen.
  - Identifisere trender innad i og på tvers av fagdisipliner og stadier i ph.d.-løpet.

Respondenter

Fokusgruppeintervjuer

- 41* ph.d.-kandidater
- 10 heterogene grupper
  - 8 institusjoner
  - Kjønnsbalanse
  - Internasjonal vs. norsk utdannelse
  - Alle stadier i ph.d.-løpet
  - Alle fagområder

*102 meldte sin interesse

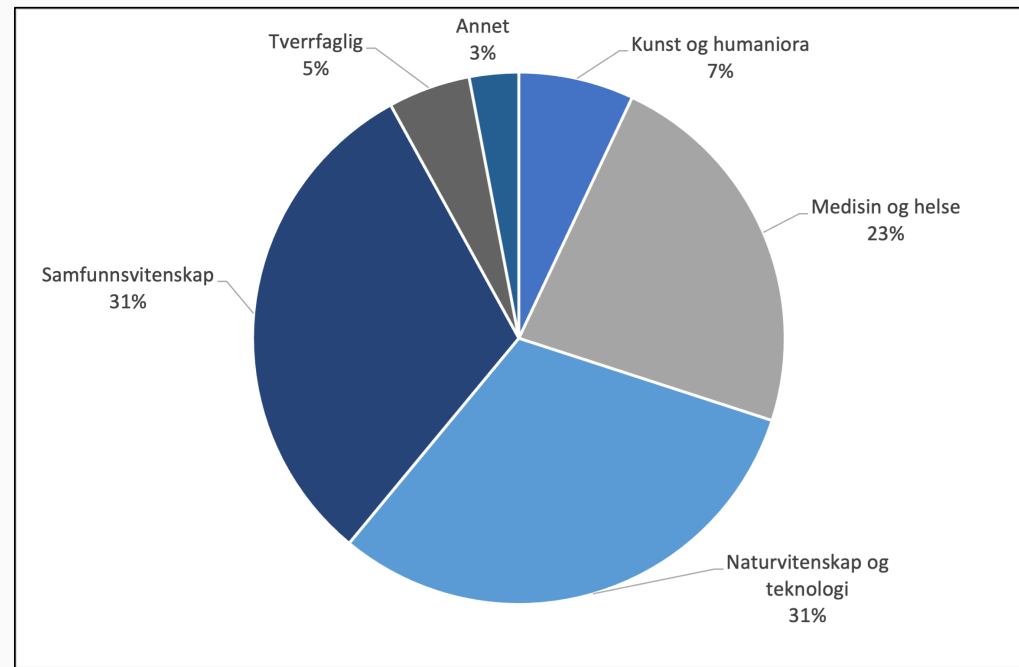

Bilde: Mostphotos

Respondenter

Spørreundersøkelse

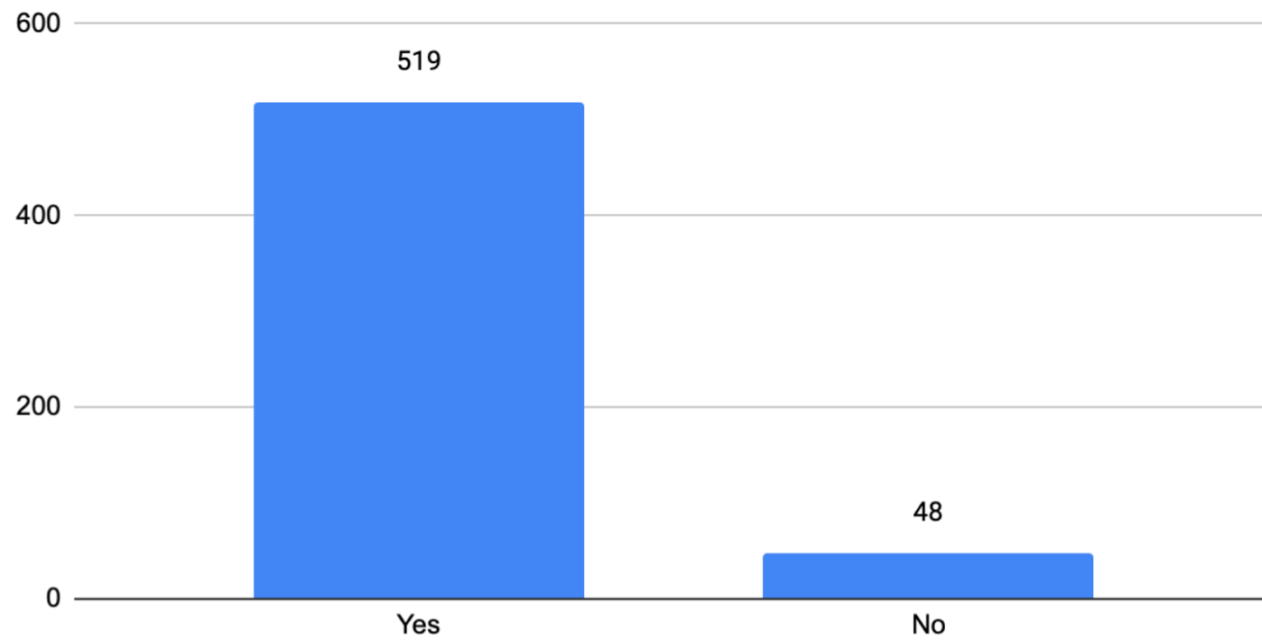
- 567 ph.d.-kandidater
- God statistisk fordeling (jf. NIFU Innsikt nr. 14, 2021)
  - 57% kvinner, 38% menn
  - 39% internasjonal utdannelse
  - 32% år 1, 25% år 2, 20% år 3, 14% år 4

Forskningsintegritet

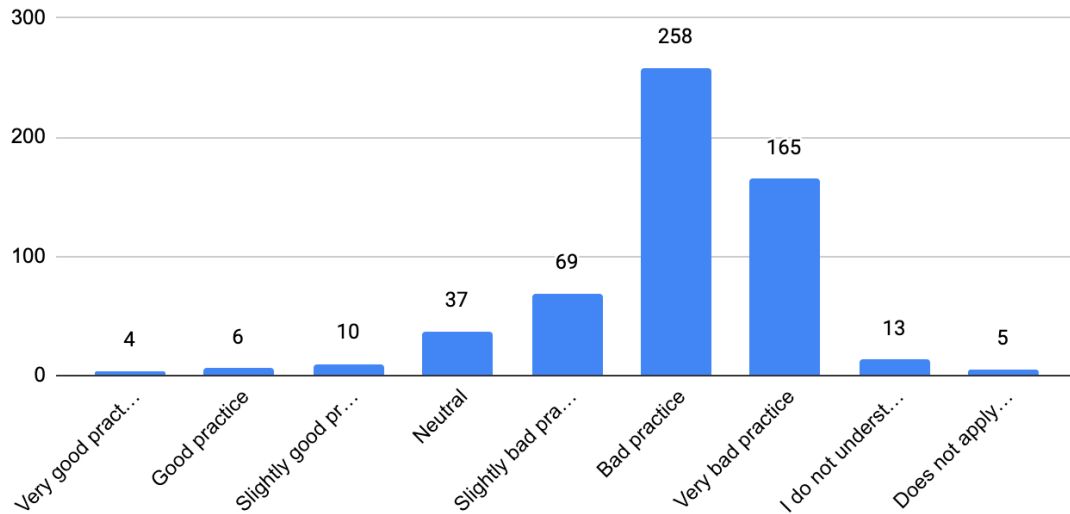
- Engasjerer respondentene
- Bred enighet om at forfalskning, fabrikkering og plagiering er feil
- Gråsoner skviser ph.d.-kandidatenes idealer og virkelighet.
- Ønske om mer/bedre tilpasset opplæring

13. Have you received instruction or training about research ethics?

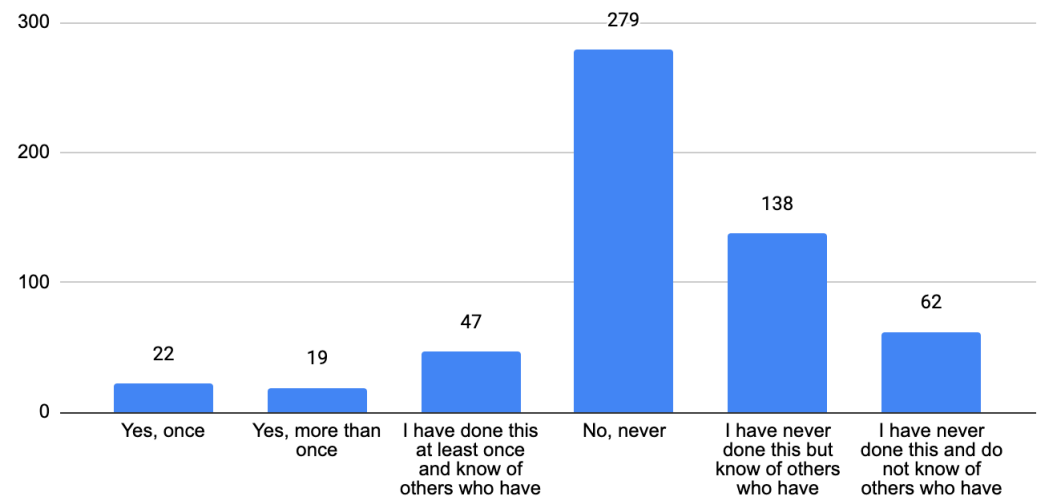

Medforfatterskap

Hva mener du om:
Accepting or conferring authorship on the basis of something other than a substantial contribution to a research project

Har du noen gang:
Accepted or conferred authorship on the basis of something other than a substantial contribution to a research project

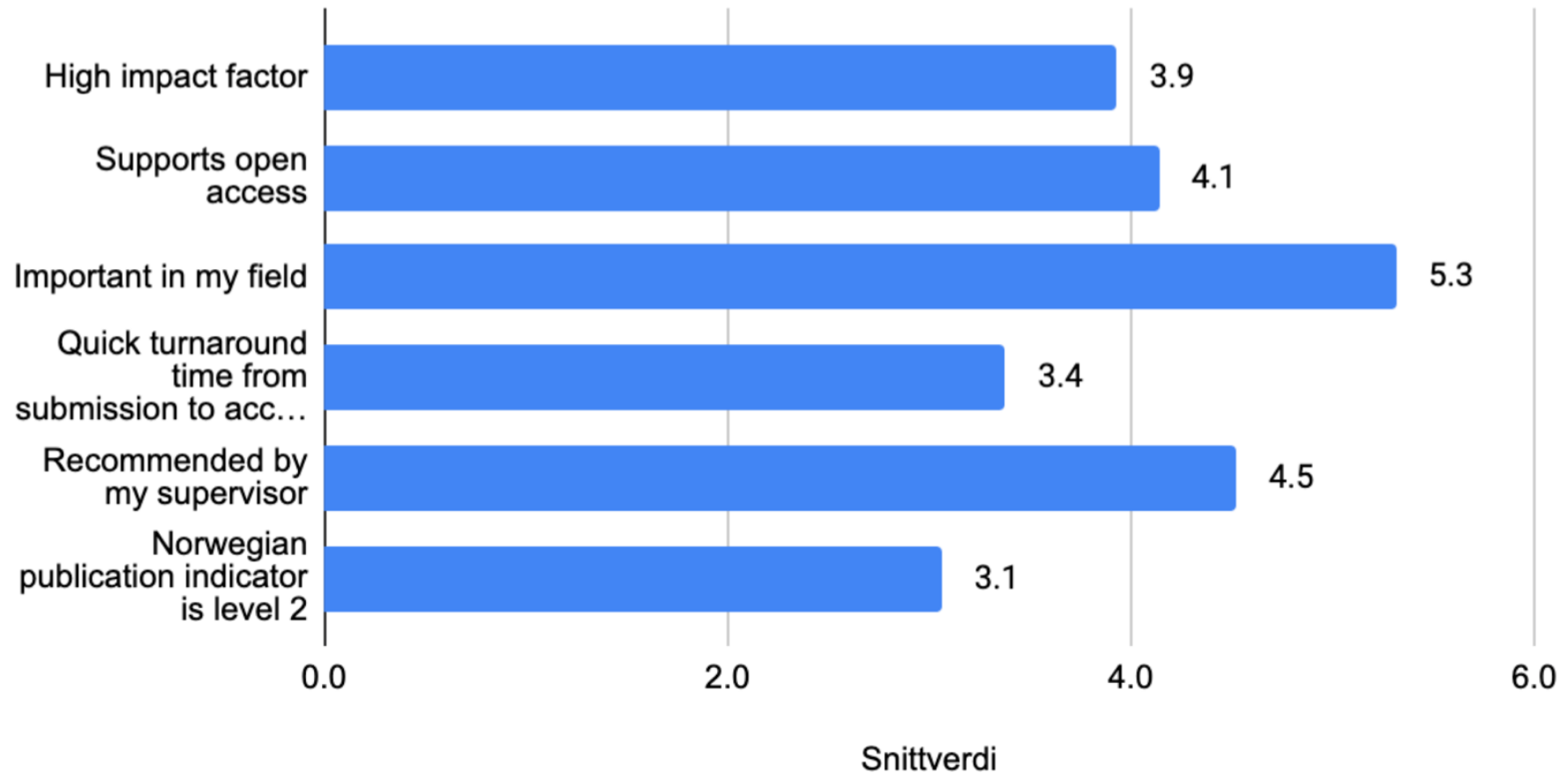
Medforfatterskap

«Jeg føler det er litt i gråsonen, for å si det mildt [...] Men all den tid han leser gjennom det på forhånd, og kommer med tilbakemeldinger, så er det greit. Nå er han jo med, og det har vært veilederne mine sitt argument, at han har vært med i diskusjonene. Vi har hatt møter med ham innimellom [...] Mens jeg har da stilt spørsmålet om hvor mye skal du bidra. Hvis jeg diskuterer artikkelen med en kompis i gangen på jobb, er han da medforfatter?» – 02k1

Åpen publisering

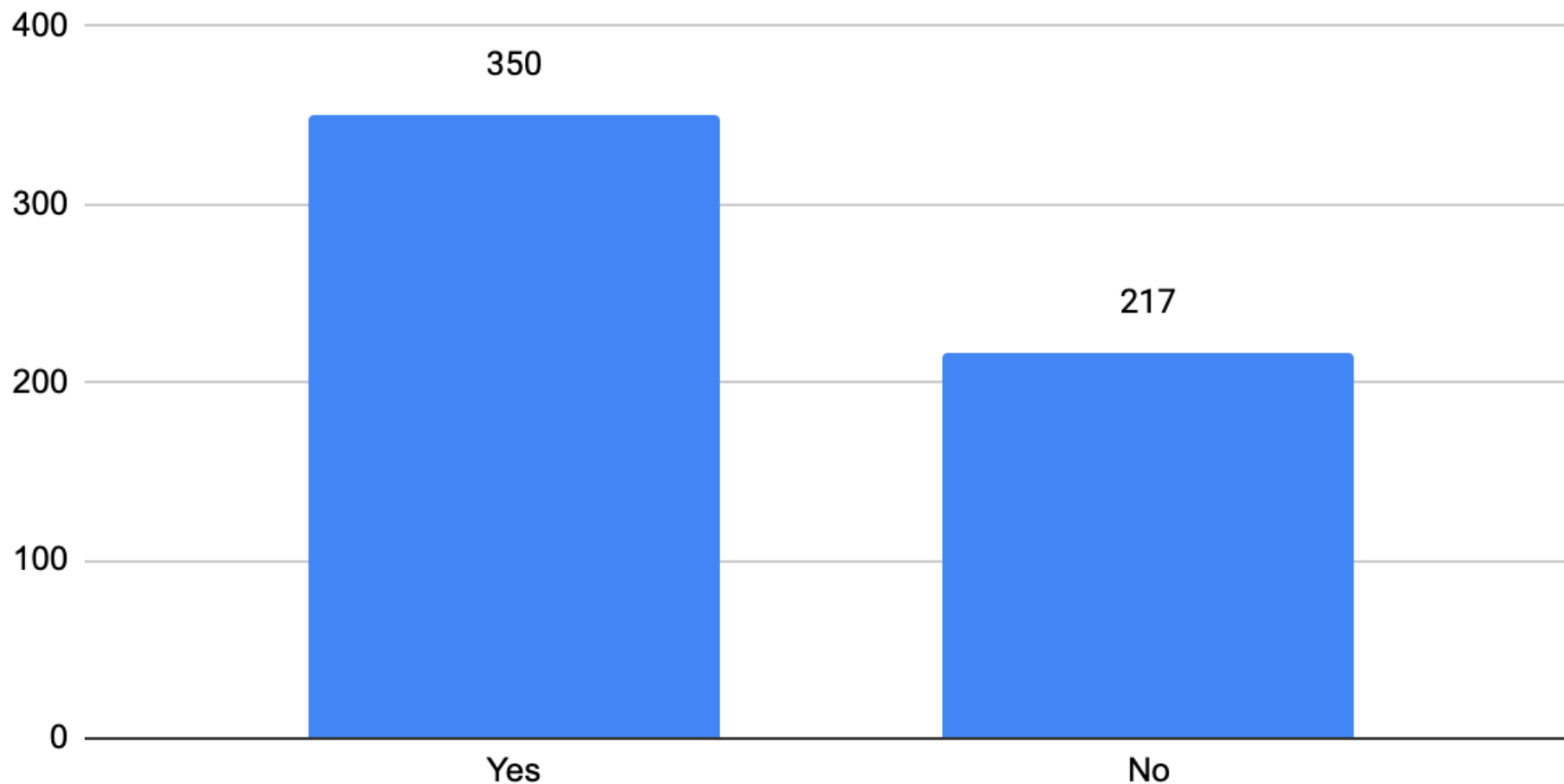
- Engasjement og noe blandet kunnskap
- Manglende kunnskaper om retningslinjer og infrastruktur
- Ønske om mer/bedre tilpasset opplæring

6. Please rate the following factors to consider when choosing where to publish your work

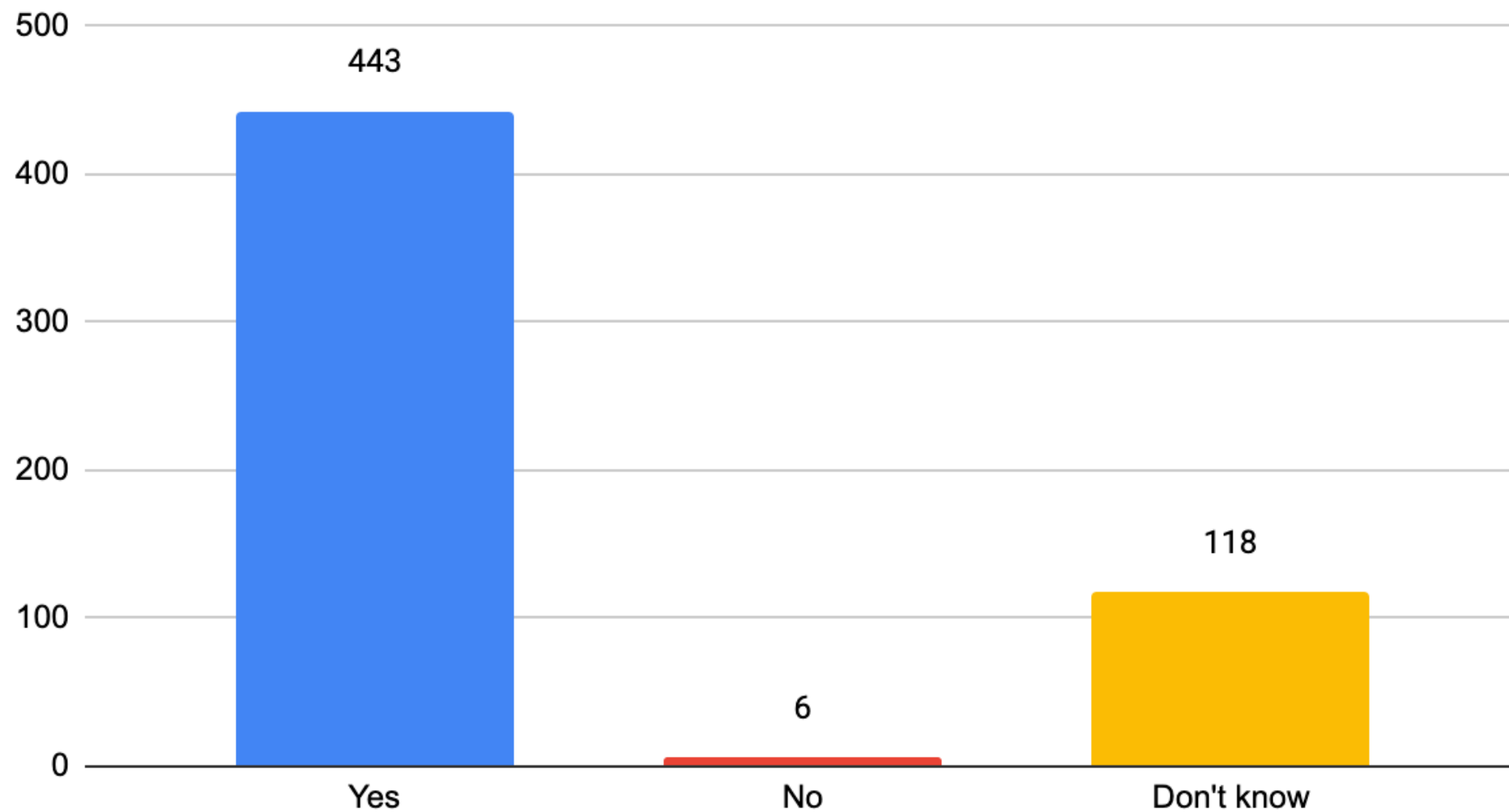

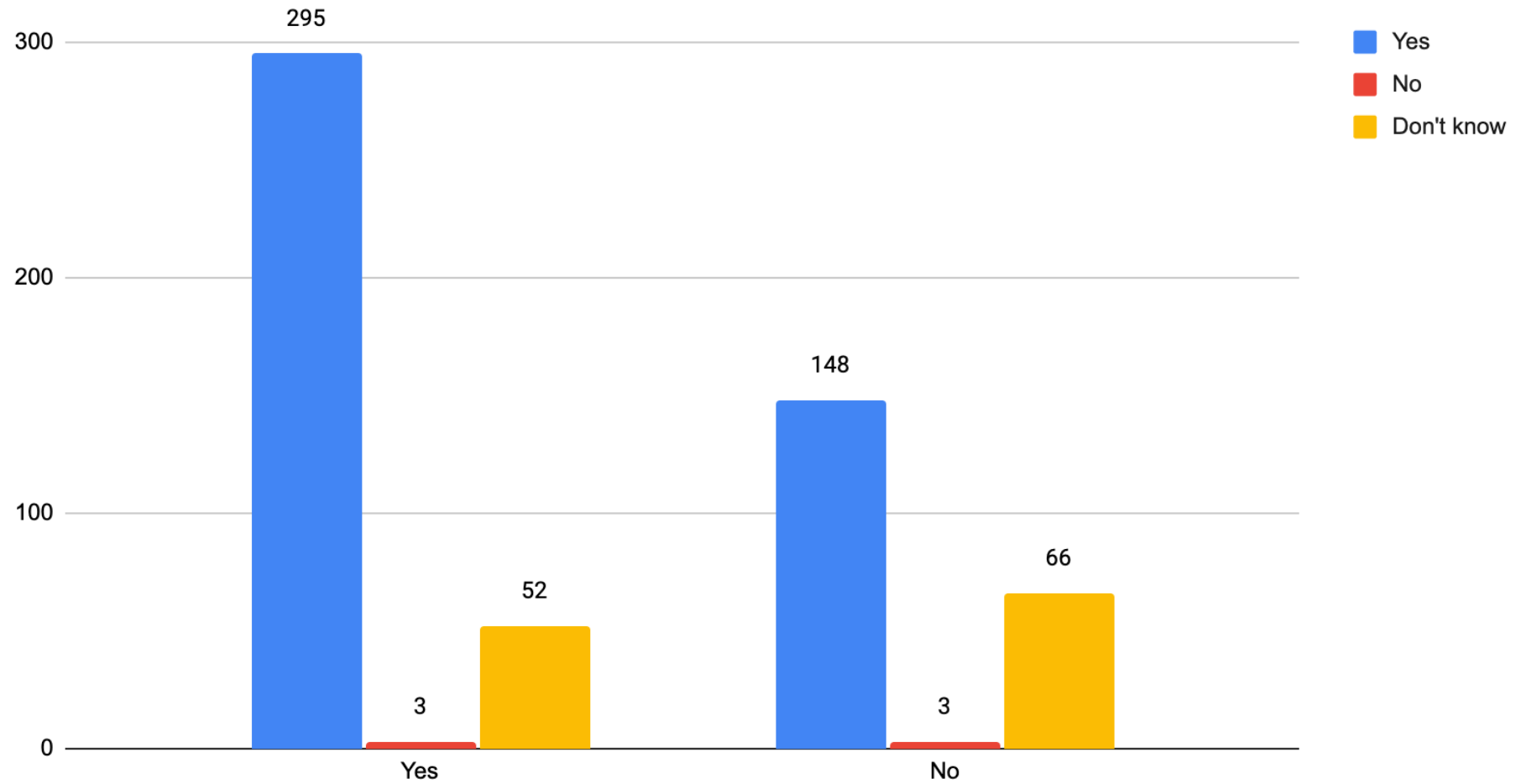
10. Have you received any training or instruction about the publication process or open access? (Choose all that apply)

16. Do you intend to publish open access in the future?

16 Do you intend to publish open access in the future?

10. Have you received any training or instruction about the publication process or open access? (Choose all that apply)

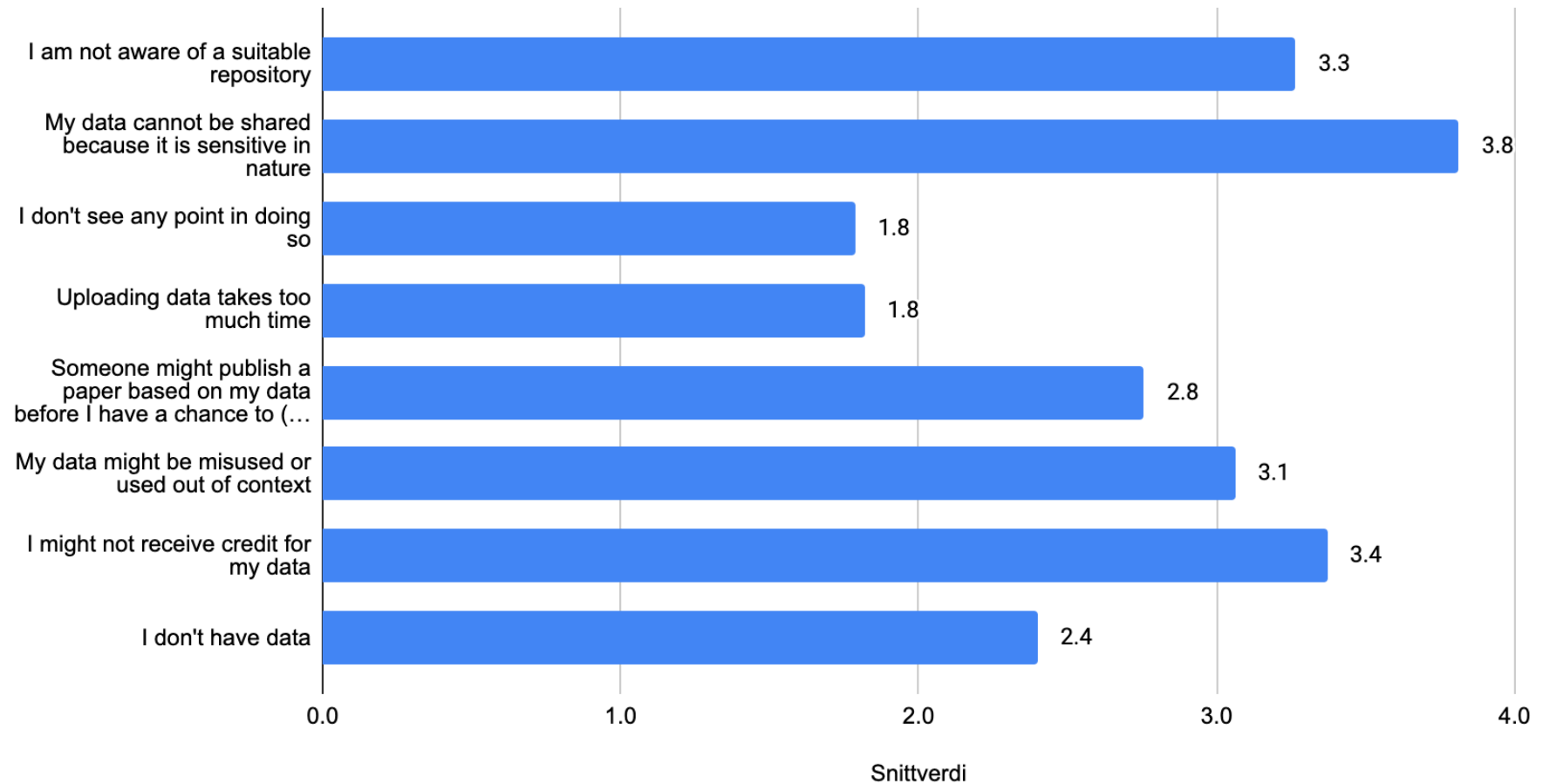
«I wouldn't publish all my three articles in open access because, feels a bit like it's a different level of competition. So you want also to show that you can get it published in another, more competitive journal, which is not open access.» – 05s1

«[...] første gang jeg skulle publisere tok jeg bare det som jeg så de andre hadde publisert i, i gruppen. [...] Og jeg har sett at det er mye, mye flere som leser og ser på artikkelen, når jeg har publisert åpent [...] Også ved universitetet, skal man publisere open access. Så jeg synes det er veldig greit. Så den neste blir også åpen.» – 02h1

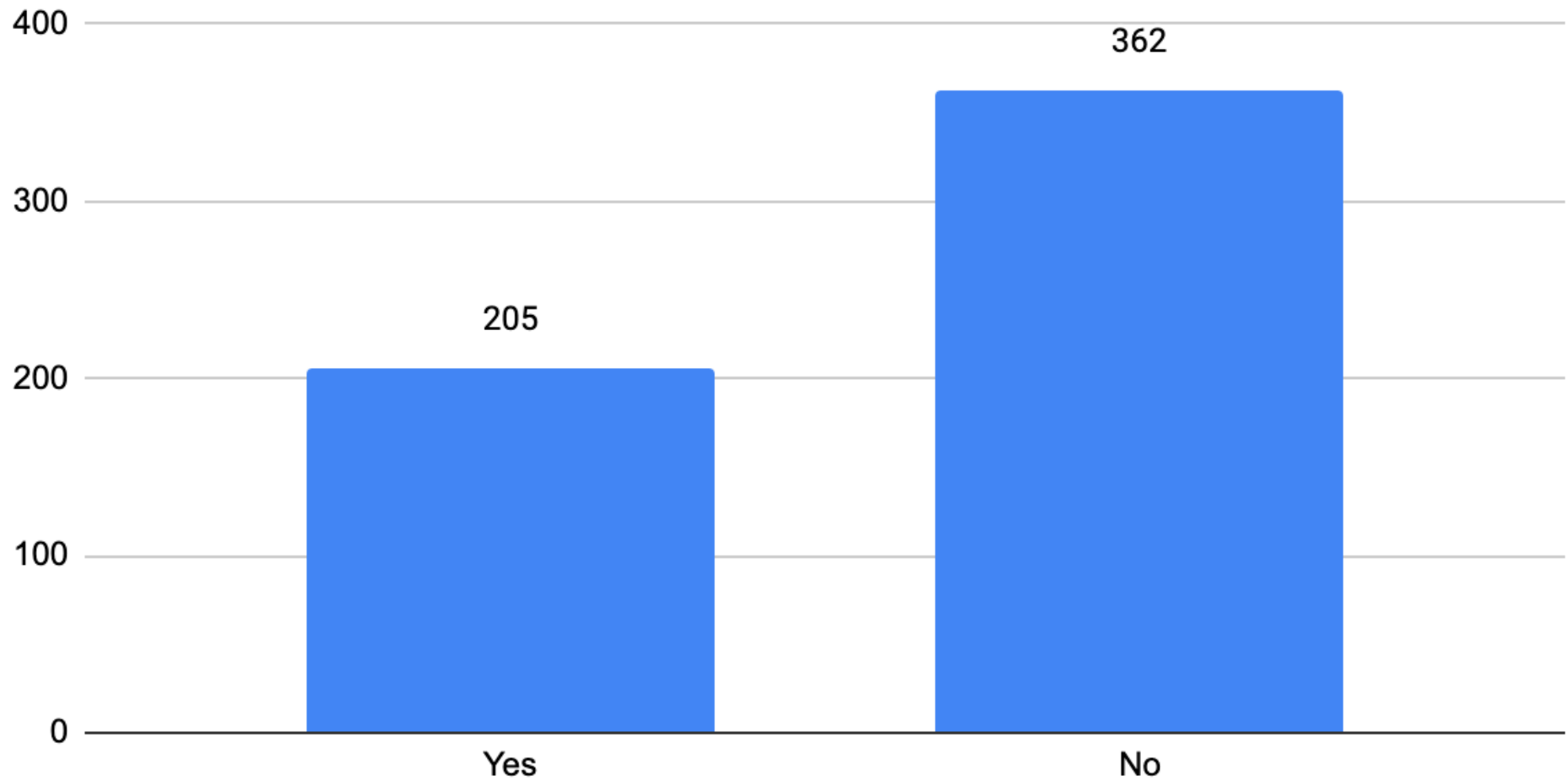
Arkivering og deling av forskningsdata

- Noe manglende engasjement og kunnskap
- Manglende kunnskaper om retningslinjer og infrastruktur
- Ønske om mer/bedre tilpasset opplæring

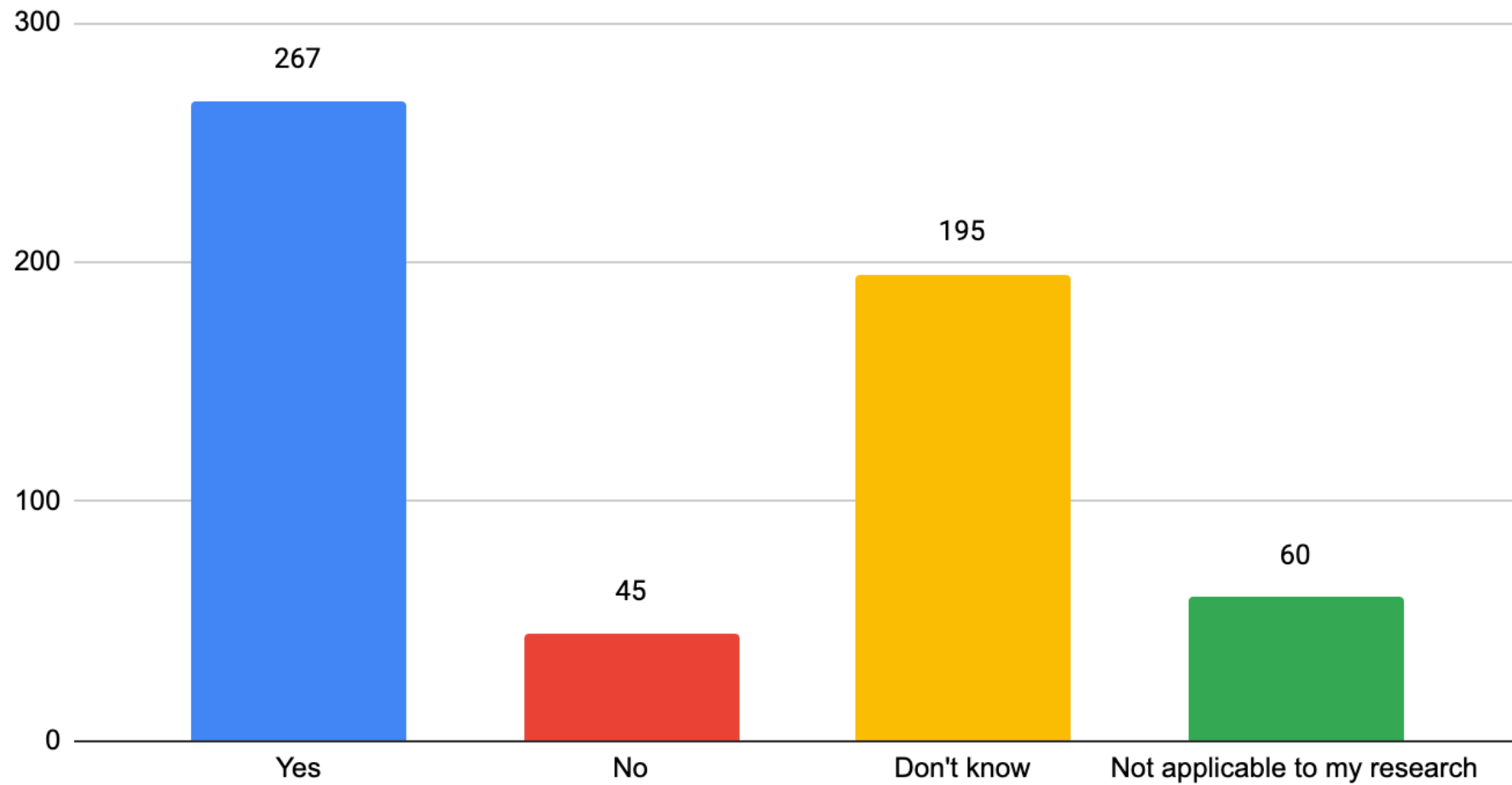
32. Please rank on a scale of 1 (less important) to 6 (more important) the following reasons why you would not share your data in an open repository

14. Have you received any instruction or training in the sharing of research data?

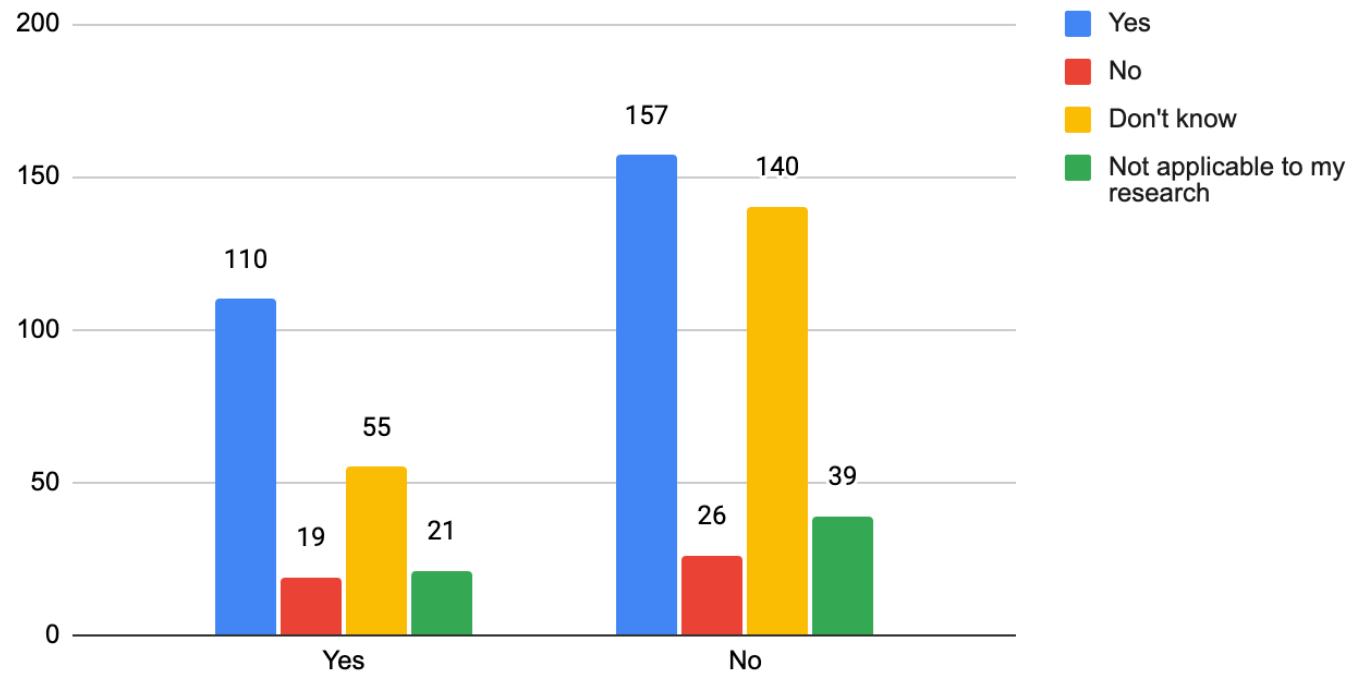
29. Do you intend to share research data in an open repository at some time in the future?

Forskningsdata

29. Do you intend to share research data in an open repository at some time in the future?

14. Have you received any instruction or training in the sharing of research data?

«Ja, jeg kan liksom ikke skjønne hvordan jeg skal kunne publisere datamaterialet mitt åpent, uten at det blir mulig å identifisere [...] jeg kan ikke skjønne at det kan være mulig å publisere datamaterialet uten at det følger stor risiko med det. Så jeg kommer til å vegre meg veldig.» – 01v1

«I'm open to it, I just don't know, like how specifically you would share it - if it happens as a supplementary file or in some depository.» – 06h1

Konklusjoner

- Positive innstillinger – ikke alltid samsvar med virkeligheten
- Varierende kunnskaper
- Ønsker mer tilpasset opplæring
- Fokus på den enkeltes situasjon og oppgave

Formidling av funn

- Rapport
- Presentasjoner
- Artikler på spesifikke temaer
- Datasett arkiveres
  - Spørreundersøkelsen på DataverseNO
  - Fokusgruppeintervjuer hos NSD (SIKT)

Refleksjoner

Forbedringer i opplæringstilbudet

- Obligatoriske kurs
- Tydeligere ansvarsfordeling
- Standardisering
- Fagtilpasning
- Nødvendig informasjon til riktig tidspunkt

UH-bibliotekenes rolle

- Kompetanse
- Kapasitet
- Samarbeid

«Da jeg fikk invitasjonen til dette prosjektet, så tenkte jeg det at akkurat det her med å dele data og det å ha en diskusjon om det har egentlig vært helt fraværende i mitt løp.

Og så tenkte jeg at det kan jeg jo egentlig altfor lite om og [...] at det her kunne være en måte å komme litt inn i det på og faktisk ta litt ansvar for det selv fordi at jeg sitter på ganske mye data.»

Forskningsintegritet og åpen vitenskap i ph.d.-undervisningen:

Praktiske spørsmål og etisk refleksjon

Informasjon om prosjektet: site.uit.no/rios-phd

